

Na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08; 71/10; 139/10; 22/11; 84/11; 154/11; 12/12, 35/12; 70/12; 144/12 i 82/13.) i članka 22. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko -neretvanske županije", broj 7/09;10/10; i 3/13.), Županijska skupština na ----- sjednici, održanoj ----- 2017., donijela je

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje, Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije za 2016. godinu

I. Članak

Prihvaća se Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje, Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije za 2016. godinu koji čini sastavni dio ovog Zaključka.

II. Članak

Ovaj Zaključak objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 500-01/17-01/37

URBROJ:

Dubrovnik,

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Dr. sc. Vilma Kosović dr.med.

Dostaviti:

1. Upravni Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb
2. "Službeni glasnik Dubrovačko - neretvanske županije" - ovdje,
3. Županijska skupština - ovdje,
4. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb

KLASA: 500-01/17-01/37

URBROJ: 2117/1-05-17-1

Dubrovnik, 14. rujan 2017. godine

DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
n/p Županu Nikoli Dobrosavić, prof.

- Ovdje -

Predmet: Nacrt Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje Dubrovačko-neretvanske županije za 2016. godinu
- dostavlja se

U pravitku Vam dostavljamo Nacrt Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje Dubrovačko-neretvanske županije za 2016. godinu.

S obzirom na navedeno, molimo Vas da utvrdite prijedlog Zaključka te uputite Županijskoj skupštini na raspravu i odlučivanje.

S poštovanjem,

PROČELNIK

Dario Kulišić

Prilog : kao u tekstu

OBRAZLOŽENJE

Odjel za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije provodi djelatnost izvanbolničkog liječenja ovisnosti, nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja na području cijele Županije.

Izvješće o svome radu Odjel je dužan dostaviti Dubrovačko-neretvanskoj županiji na raspravu i razmatranje.

Temeljem rečenog Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb predlaže sljedeći Zaključak:

Na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 150/08; 71/10; 139/10; 22/11; 84711; 154/11; 12/12, 35/12; 70/12; 144/12 i 82/13.) i članka 35. („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“ broj: 7/09; 10/10; i 03/13.) župan Dubrovačko-neretvanske županije donosi slijedeći

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog Zaključka Izvješća o radu Odjela za mentalno zdravlje, Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije za 2016. godinu i prosljeđuje Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

KLASA: 500-01/17-01/37
URBROJ: 2117/1-05-17-2

Dubrovnik, 14. rujan 2017. godine

Župan

Nikola Dobrosavić, prof.

Izvešće Odjela za mentalno zdravlje za 2016. godinu

Odjel za mentalno zdravlje je svoj rad u 2016. g. obavljao u Dubrovniku i 5 savjetovališta raspoređenih u županiji kako bi se omogućila bolja dostupnost korisnicima (Metković, Ploče, Orebić, Korčula i Vela Luka). U punom radnom odnosu je 7 osoba i to u Dubrovniku: dvije liječnice (od kojih je jedna specijalist psihijatrije kojoj je radni odnos na neodređeno vrijeme završio 31. kolovoza 2016. i nakon toga je kroz mjesec prosinac radila prema ugovoru o dopunskom radu dva puta tjedno, dok je druga liječnica na specijalizaciji iz psihijatrije), zatim dipl. socijalna radnica, zdravstveni tehničar, prof. pedagogije i mag. psihologije te na otoku Korčula jedna psihologinja. U ugovornom odnosu na određen broj sati, a prema potrebama pojedinog savjetovališta i odobrenim sredstvima za ovu djelatnost, zaposleno su još 4 osobe (Dubrovnik - školska liječnica, Metković – školska liječnica i pedagoginja i otok Korčula – psihijatrica).

1. Izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja (redovna djelatnost)

U ovom odjelu obavlja se prevencija ovisnosti, izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštita mentalnog zdravlja kao redovna djelatnosti (provođenje i nadzor nad programom supstitucije, testiranje na prisustvo opojnih droga u urinu, psihoterapijski i savjetodavni rad s konzumentima droga i ostalih sredstava ovisnosti i njihovim obiteljima te savjetodavni i psihoterapijski rad s osobama u svrhu očuvanja njihovog mentalnog zdravlja). Osim toga, provode se i zdravstveno socijalne intervencije, tj. pomoć ovisnicima oko rješavanja različitih socijalnih problema (reguliranje zdravstvene zaštite, pomoć pri pronalaženju liječnika obiteljske medicine, kontakti s Općinskim državnim odvjetništvom, Centrom za socijalnu skrb Dubrovnik, Ploče i Metković) te sigurnosne mjere liječenja ovisnosti u suradnji s Probacijskim uredom Dubrovnik.

Tijekom 2016. g. obavljeno je 8261 usluga: pregleda, testiranja, savjetovanja, psihoterapija itd. (tablica 1).

Tablica 1. Vrste i broj usluga obavljene u izvršavanju osnovne djelatnosti izvanbolničkog liječenja ovisnosti Odjela za mentalno zdravlje u 2016. godini

Vrsta usluge	Broj
Pregledi (prvi, kontrolni...)	1237
Intervju kod prvog dolaska	143
Ispunjavanje Pampidou upitnika	174
Individualno savjetovanje	8
Obiteljsko-savjetovališni tretman članova obitelji	494
Obiteljska psihoterapija	199
Psihoterapija ponašanja / individualna psihoterapija	1145
Rad na modifikaciji ponašanja	1168
Grupna socioterapija	1
Savjet korisniku ili članu obitelji (do 5 minuta)	12

Telefonsko savjetovanje	676
Zdravstveno-socijalne intervencije	20
Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba	77
Ekspertiza pojedinog liječnika	4
Prikupljanje podataka dijagnostičkim postupcima i metodama A ... D	55
Testiranje urina na prisustvo opojnih droga	2269
Testiranje iz kapilarne krvi na HIV, hepatitis C, hepatitis B i sifilis	36
Uzimanje urina	515

U Odjelu za mentalno zdravlje ukupno je liječeno 550 osoba (u Odjelu Dubrovnik 400 osoba, na Korčuli 64, u Pločama 43 te u Metkoviću 43) i ukupno 287 članova njihovih obitelji. Zabilježeno je 3394 dolazaka pacijenata i njihovih članova obitelji.

Zbog zlouporabe sredstava ovisnosti liječeno je ukupno 200 osoba odnosno 187 opijatskih ovisnika i 13 neopijatska ovisnika i konzumenta te 44 člana njihovih obitelji. U odjelu Dubrovnik liječilo se 107 osoba, na Korčuli 50, u Pločama 27 i Metkoviću 16. Ukupno je bilo 1280 dolazaka pacijenata i roditelja. Opijatski ovisnici liječeni su supstitucijskim terapijama metadonom ili buprenorfinom. U 2016. g. na liječenje se javilo ukupno 10 novih ovisnika i konzumenta, od čega su 3 nova opijatska ovisnika, a 7 ostali neopijatski ovisnici i/ili konzumenti. U Odjelu Dubrovnik po prvi put liječen je 1 opijatski ovisnik i 2 neopijatskih ovisnika i/ili konzumenta o ostalim sredstvima ovisnosti, na Korčuli 2 opijatska i 3 neopijatska ovisnika i/ili konzumenta i u Pločama 2 neopijatska ovisnika i/ili konzumenta.

Šestomjesečna i godišnja izvješća dostavljena su Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i Ministarstvu zdravstva, a godišnje izvješće Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb DNŽ. O korisnicima u tretmanu upućenima od strane Centra za socijalnu skrb i Državnog odvjetništva dostavljena su različita izvješća. Ukupno je obrađeno i napisano 45 različitih izvješća.

2. Programske aktivnosti

2.1. Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu

U 2016. g. nastavljeno je provođenje programa „Skrb o ovisnicima u zatvorskom sustavu“ putem radionica i grupnog savjetovališta jednom mjesečno kroz cijelu godinu. Grupno savjetovalište odvijalo se u tri grupe, ovisno o uvjetima i pravilima zatvora odnosno nemogućnosti miješanja kategorija zatvorenika po grupama. Dvije grupe sačinjavali su ovisnici o drogama dok su treću grupu pohađali ovisnici o alkoholu. Ukupno su u grupni rad bile uključene 33 osobe, od kojih je 27 polaznika grupnog rada bilo ovisno o psihoaktivnim tvarima, a 6 o alkoholu. Radionicama je bilo obuhvaćeno 10 različitih tema: odgovornost, problemi zatvorenika, važnost zdravih obiteljskih odnosa, problemi s članovima obitelji, prilagodba na uvjete zatvora, pomaganje u široj društvenoj zajednici, prava i obveze zatvorenika, posao i zapošljavanje nakon izlaska iz zatvora, nošenje sa stigmatizacijom nakon izlaska iz zatvora itd.

2.2. Predavanja studentima i studentsko savjetovalište

Suradnja Odjela sa Sveučilištem u Dubrovniku započeta u 2011. g. nastavljena je i u 2016. g. U sklopu te suradnje kontinuirano tijekom 2016. godine provodile su se edukativne i savjetodavne aktivnosti sa studentima prvih godina različitih studijskih grupa. Točnije, održana su predavanja i radionice pod sljedećim nazivima: „Stres“, „Reproduktivno

zdravlje“, „Zdravstvena zaštita studenata“ „Utjecaj psihoaktivnih tvari na ljudsko tijelo“ i „Tjelesna aktivnost i psihofizičko zdravlje“. Na predavanjima je prisustvovalo u prosjeku 50-ak studenata. Predavanja održavaju djelatnice odjela i liječnica iz Odjela za školsku medicinu Dubrovnik.

Predavanje studentima prve godine na Sveučilištu u Dubrovnik

2.3. Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje i školske medicine održale su predavanje/radionicu s učenicima 1. razreda Gimnazije na temu Opasnosti pijenja alkohola. Na radionici je sudjelovalo ukupno 30 učenika. Cilj radionice bio je pružanje informacija učenicima o utjecaju alkohola na cjelokupno zdravlje, a posebno na razvoj mentalnog zdravlja. Održana je radionica/predavanje s učenicima 1. razreda pomorske škole u Dubrovniku na temu „Opasnosti konzumacije sredstava ovisnosti“, na kojima je sudjelovalo 39 učenika. Također su održani roditeljski sastanci roditeljima učenika 1. razreda srednje Poljoprivredno tehničke škole Opuzen, Gimnazije Metković i Gimnazije Dubrovnik, na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima je sudjelovalo 177 roditelja.

2.4. Istraživanje rizičnih ponašanja učenika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2016.g.

Tijekom veljače i ožujka 2016. g. provedeno je istraživanje rizičnih ponašanja učenika u svih srednjim školama na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ovo je nastavak istraživanja provedenih 2001., 2003., 2006. i 2011. godine i omogućuje praćenje trendova najvažnijih aspekata života mladih. U sklopu istraživanja ispitala su se rizična ponašanja mladih (konzumacija alkohola, pušenje, zlouporaba droga) u širem društvenom i psihosocijalnom kontekstu. Istraživanje je provedeno na reprezentativnom slučajnom uzorku od 20% učenika svih škola od prvog do četvrtog razreda. Izbor ispitanika proveo se na osnovi ukupnog broja upisanih učenika u pojedinim razredima slučajnim izborom. Koristio se standardizirani upitnik pod nazivom „Kako si?“ koji se već koristio i u prethodnim istraživanjima. Ovo je prvi put da se primjena ovog upitnika provela putem računala u školama koje imaju pristup internetu, uz potpuno informiranje učenika i njihov pristanak na

sudjelovanje, pri čemu je upitnik neznatno prilagođen. Prikupljenim podacima se dobio uvid u pojavnost i strukturu rizičnih oblika ponašanja i njihovih korelata u populaciji srednjoškolaca, utvrdili su se dominantni psihološki i socijalni problemi koji se nalaze u osnovi rizičnih oblika ponašanja, istražile su se specifične odrednice rizičnih oblika ponašanja na koje se u školskoj situaciji može najučinkovitije preventivno djelovati, te na temelju ovih uvida u svakoj školi mogu se kreirati ciljani i učinkoviti programi prevencije. Obzirom da je istraživanje provedeno istim instrumentarijem kao prethodnih godina, omogućeno je utvrđivanje trendova i procjena učinkovitosti postojećih programa prevencije rizičnih ponašanja. Prikupljeni podaci omogućuju također usporedbu rezultata u različitim dijelovima županije (gradovi, otoci).

Istraživanjem je obuhvaćeno 978 učenika iz 15 srednjih škola na području Dubrovačko-neretvanske županije. Priprema provedbe projekta i sama provedba projekta trajala je 3 mjeseca.

3. Javnozdravstvene aktivnosti

3.1. Dan otvorenih vrata Zavoda

U sklopu Dana otvorenih vrata, 6. svibnja, predstavljene su usluge koje se pružaju u Odjelu za mentalno zdravlje kao što je testiranje urina na prisutnost opojnih droga u urinu, pokazane su „pijanje naočale“ te podijeljeni brojni promotivno-edukativni materijali.

3.2. Svjetski dan nepušenja - 31.svibnja

Povodom Svjetskog dana nepušenja, a u sklopu Dana prevencije 2016., djelatnica odjela na Korčuli u suradnji s Ligmom protiv raka Korčula-Lastovo-Orebić-Mljet održala je 4 radionice s učenicima 8. razreda osnovne škole Korčula, Blato, Vela Luka i Žrnovo. Na radionicama je sudjelovalo oko 153 učenika. Učenici su u malim grupama raspravljali o pušenju s različitih aspekata (pušačke navike u obitelji i zajednici, ovisnost o pušenju, zakonski normativi i dr.) nakon čega je uslijedila grupna diskusija te su im podijeljeni promotivno-edukativni materijali.

3.3. Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama - 26. lipnja

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama 26. lipnja 2016. g. djelatnica odjela sudjelovala je u emisiji Radio Raguse. Govorila je o radu odjela, uslugama koje se pružaju s posebnim naglaskom na savjetovanište za alkoholizam i na radu s osobama koje imaju problem vezan uz ovisnosti.

3.4. Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti – 15.11.-15.12

U sklopu obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti održano je niz roditeljskih sastanaka u Srednjoj školi Blato na temu kako prepoznati simptome konzumiranja sredstava ovisnosti, a u Pomorsko tehničkoj školi u Dubrovniku 5 predavanja u prvim razredima na temu „Kockanje“ gdje je sudjelovalo 95 učenika.

S ciljem bolje suradnje Savjetovaništa za probleme uzrokovane alkoholom i liječnika obiteljske medicine distribuirani su promotivni materijali (letci i plakati) Savjetovaništa. U 2016. godini pomoć u Savjetovaništu je potražilo 7 osoba s članovima njihovih obitelji.

Tijekom ovog mjeseca djelatnice odjela sudjelovale su na okruglom stolu na temu „Resocijalizacija kao ključ uspješnog tretmana“. Ciljevi okruglog stola bili su: unapređenje i širenje suradnje partnera i suradnika, stvaranje lokalnih timova, predstavljanje javnosti kao i informiranje sudionika okruglog stola o do sada ostvarenim rezultatima. Osim djelatnika Odjela na okruglom stolu sudjelovali su članovi Udruge Ivan Pavao XXIII, djelatnici CZSS Dubrovnik, djelatnicima Probacijskog ureda te djelatnicima iz zatvora Dubrovnik.

4. Medijska aktivnost

Stručni i zdravstveno-edukativni tekstovi objavljeni su u lokalnim medijima i zavodskim web stranicama, a sve javnozdravstvene aktivnosti Odjela najavljujane su na Radio Ragusa i web stranicama Zavoda.

- HRT 1, Dobro jutro Hrvatska „Antistresne radionice s odgajateljicama“- Karmen Kmetović Prkačin
- HRT - Hrvatska uživo – „Antistresne radionice s odgajateljicama“- Karmen Kmetović Prkačin
- Radio Blato “Obilježavanje Svjetskog dana zdravlja“ - Pamela Kovačević
- Radio Ragusa „Predstavljanje rada Odjela za mentalno zdravlje“ - Karmen Kmetović Prkačin
- WEB ZZJZDNZ, Prva psihološka pomoć“ - Nina Crnogorac Šabić

5. Stručno usavršavanje

- Realitetna terapija, Institut za realitetnu terapiju, Zagreb, kontinuirano 2016. g. Karmen Kmetović Prkačin, Martina Jerinić Njirić, Ivana Pavić Mikolaučić
- Edukacija iz Coachinga u radu s klijentima, Institut za realitetnu terapiju, Zagreb, lipanj 2016., Karmen Kmetović Prkačin, Martina Jerinić Njirić, Ivana Pavić Mikolaučić

Izvešće pripravili:

Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb

Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije

PROČELNIK

Dario Kulišić